

Wysokowydajne falowodowe źródło skorelowanych par fotonów

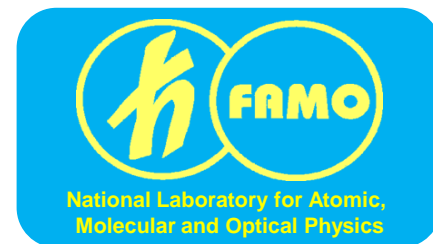
Michał Karpiński*

Konrad Banaszek[†], Czesław Radzewicz*

**Instytut Fizyki Doświadczalnej, [†]Instytut Fizyki Teoretycznej
Wydział Fizyki
Uniwersytet Warszawski*

Ultrafast Phenomena Lab

Międzyzdroje, 28.06.2011

Źródła par fotonów/pojedynczych fotonów

Pojedynczy atom/ion

Procesy nieliniowe

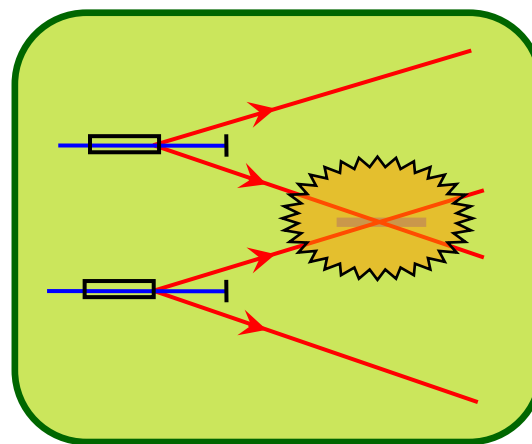
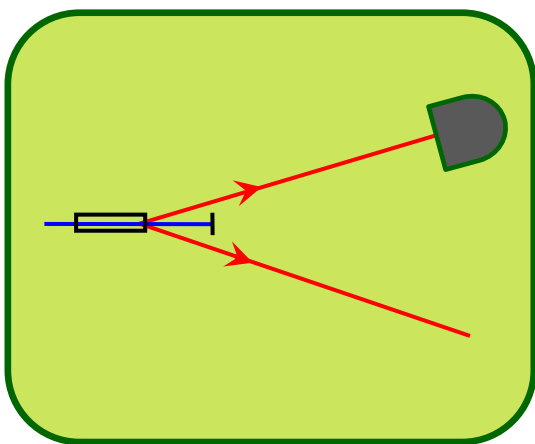
Kropki kwantowe

Centra barwne

Mieszanie 3 fal:
fluorescencja parametryczna

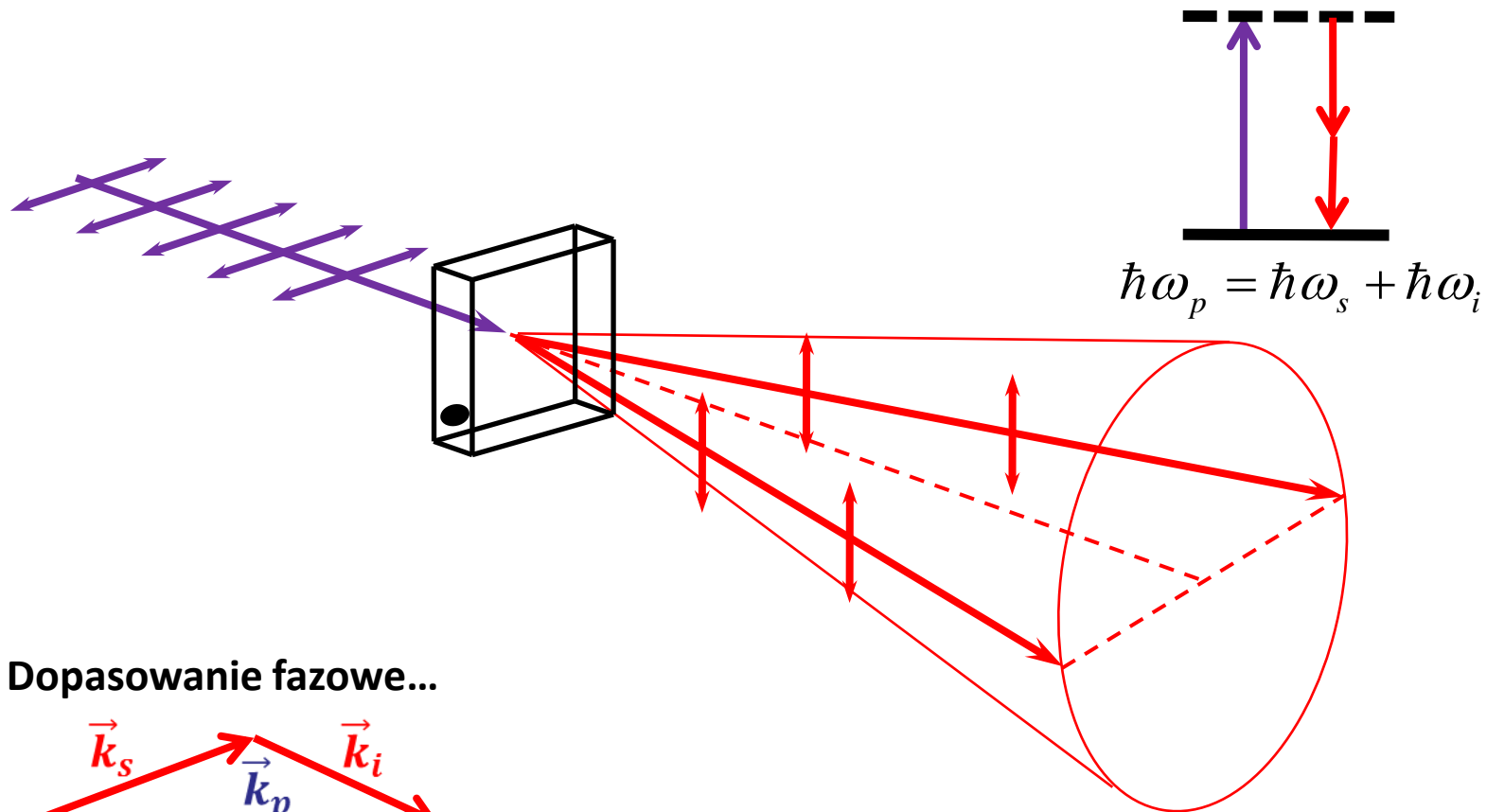
Mieszanie 4 fal

Procesy ramanowskie

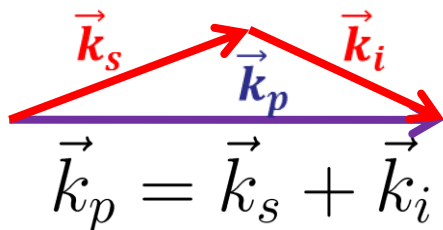

Standardowe źródło fluorescencji parametrycznej

Dopasowanie fazowe...

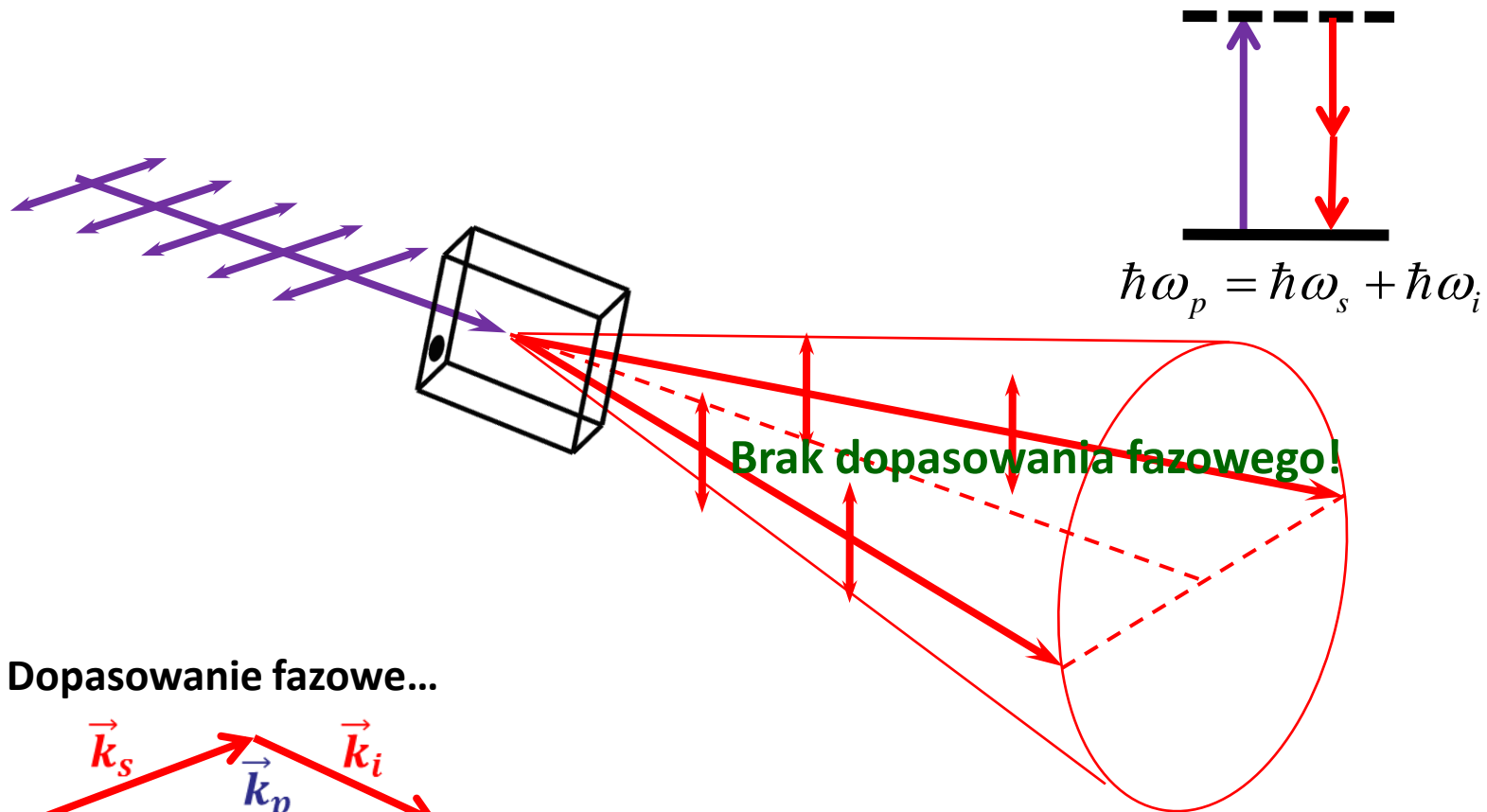

zapewnione dzięki wykorzystaniu
dwójłomności

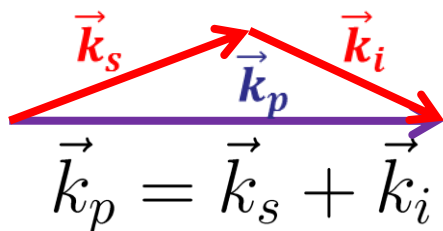
... ale często największa wydajność
(polaryzowalność nieliniowa) dla kierunku
pompy **wzdłuż** osi optycznej!

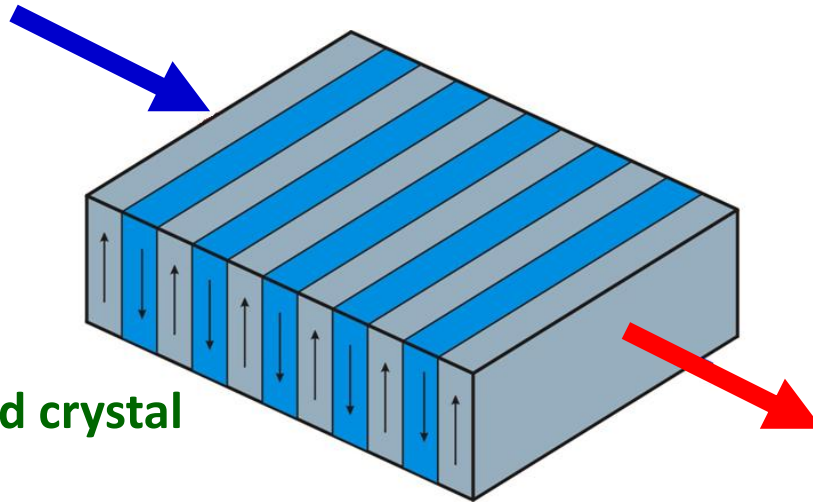
Standardowe źródło fluorescencji parametrycznej

Dopasowanie fazowe...

... ale często największa wydajność (polaryzowalność nieliniowa) dla kierunku pompy **wzdłuż** osi optycznej!

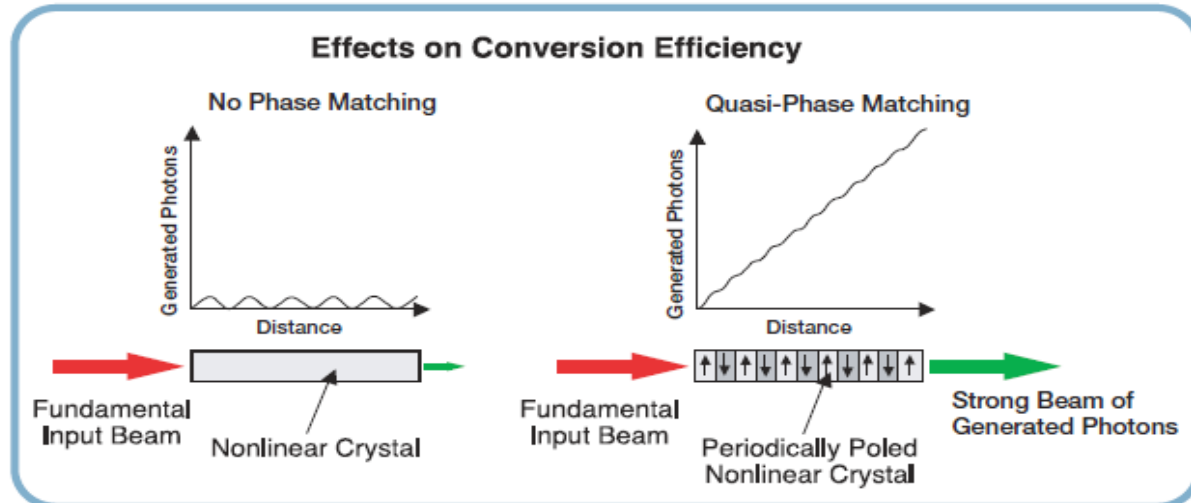
$$k_p = k_s + k_i - q$$

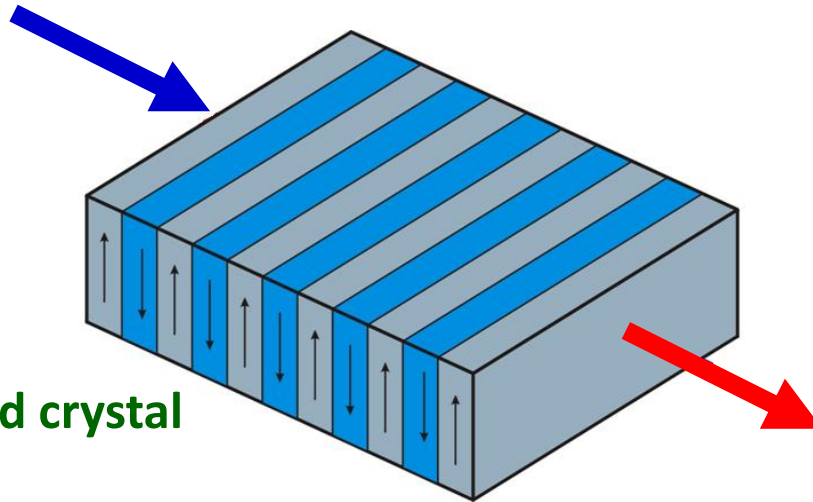
Periodically poled crystal

Kryształ z periodyczną strukturą domenową

Większa wydajność

- wykorzystanie polaryzowalności
- współliniowość oddziaływania, wyprodukowanie

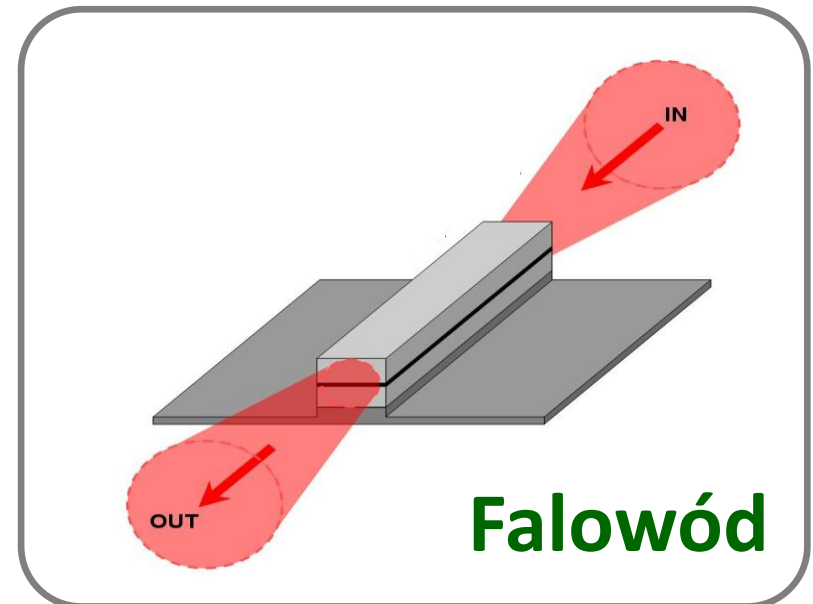
$$k_p = k_s + k_i - q$$

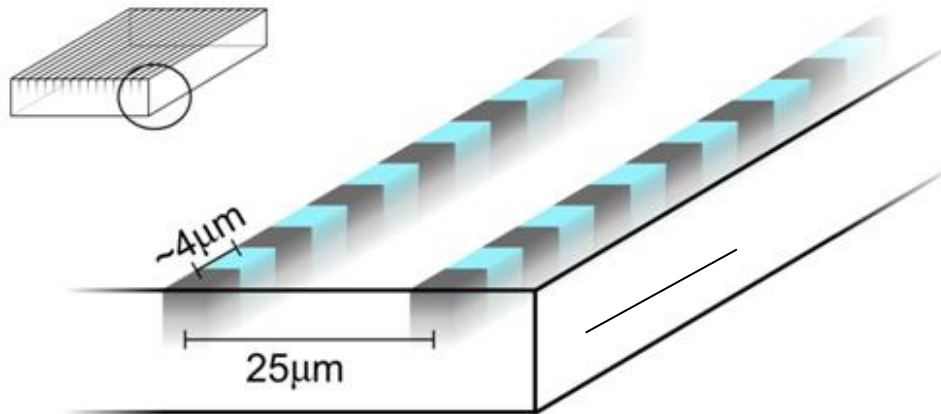
Periodically poled crystal

Kryształ z periodyczną strukturą domenową

Jeszcze większa wydajność:

- ograniczenie emisji do wyższych modów poprzecznych
- zwiększenie natężenia (na długim dystansie!)

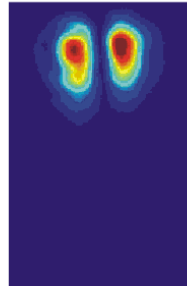
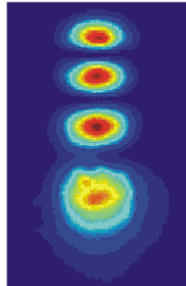
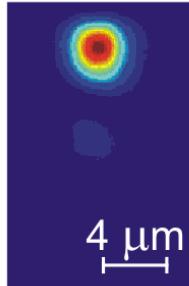

Charakterystyka falowodów

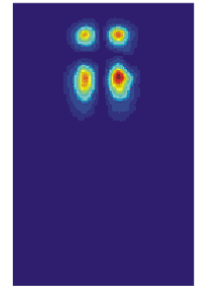
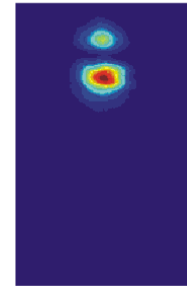
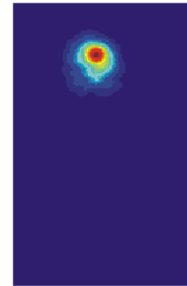
- kryształ KTP (KTiOPO_4) z 40 – 80 falowodami tuż pod powierzchnią,
- szerokość 2, 3 lub 4 μm , głębokość $\sim 8 - 10 \mu\text{m}$,
- próbki długości 1 mm,
- quasi dopasowanie fazowe dla mieszania 3 fal II typu, dla $\lambda 800 \text{ nm}$
- wytwarzane przez wymianę jonów z roztworu (*AdvR Inc., USA*) → dyfuzja powoduje eksponencjalny rozkład współczynnika załamania

800
nm

400
nm

Wiele modów poprzecznych: > 6 „czerwonych”, >25 „niebieskich”
(dla falowodu o szerokości 2 μm).

Charakterystyka falowodów

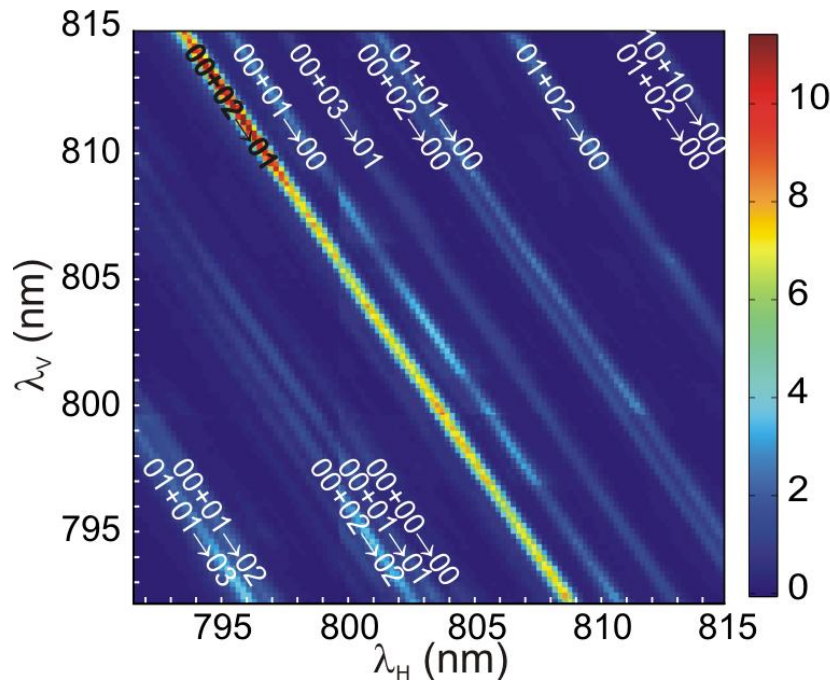
- kryształ KTP (KTiOPO_4) z 40 – 80 falowodami tuż pod powierzchnią, szerokość 2, 3 lub 4 μm, głębokość ~ 8 - 10 μm,
- próbki długości 1 mm,
- quasi dopasowanie fazowe dla mieszania 3 fal II typu, dla λ 800 nm
- wytwarzane przez wymianę jonów z roztworu (*AdvR Inc.*, USA) → dyfuzja powoduje eksponencjalny rozkład współczynnika załamania

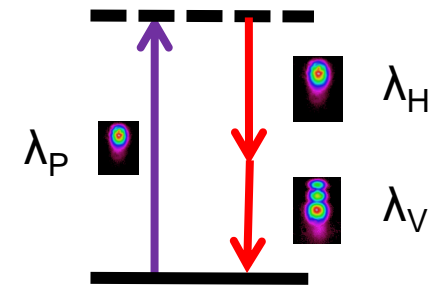
Sprzężenie pomiędzy modami poprzecznymi promieniowania a dopasowaniem fazowym (czyli charakterystyką widmową) procesu mieszania 3 fal.

$$n_{eff}^{(j)}(\lambda) = n_{KTP}(\lambda) + \Delta n^{(j)}$$

$$k^{(j)} = \frac{2\pi n^{(j)}_{eff}}{\lambda}$$

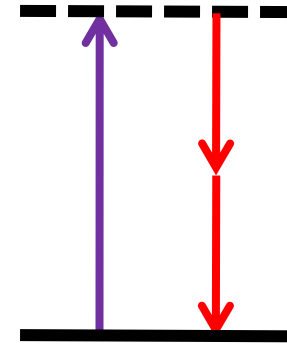
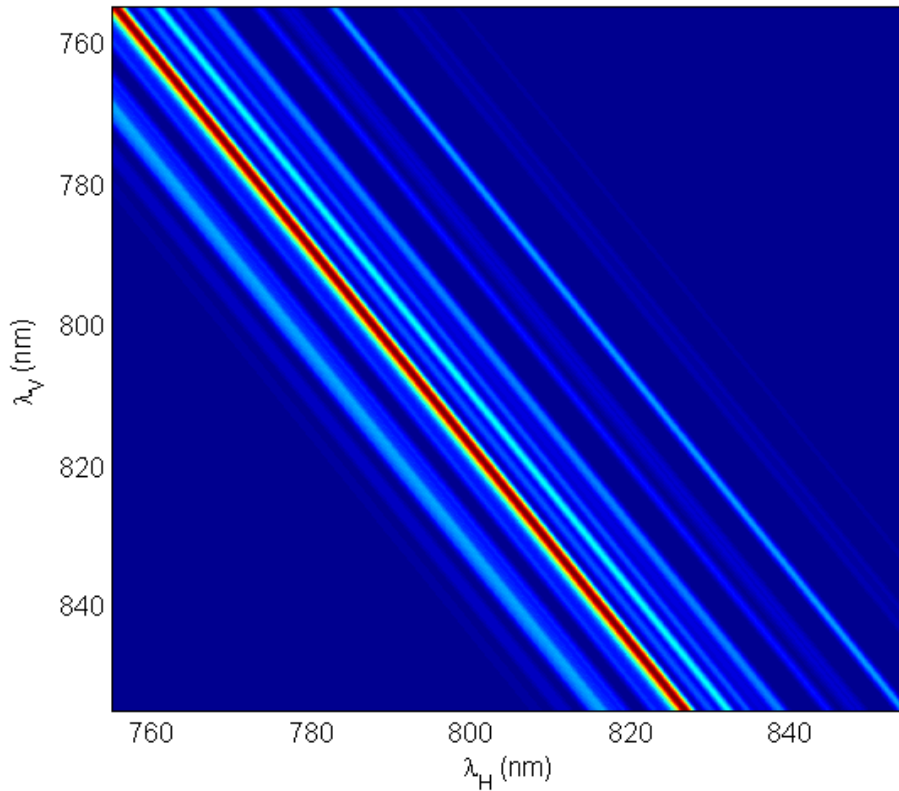
Mapa dopasowania fazowego

M. Karpiński, C. Radzewicz, K. Banaszek,
Appl. Phys. Lett. 94, 181105 (2009)

Kontrola dopasowania fazowego

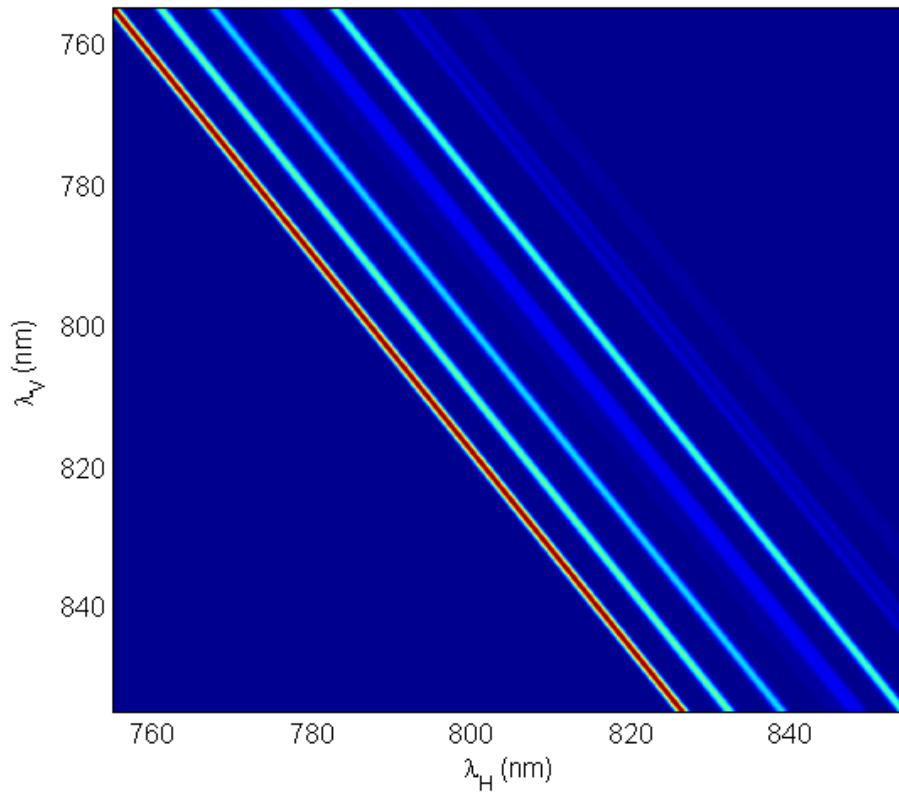
$$ij \rightarrow kl + mn$$

Pompa wielomodowa

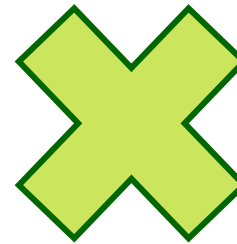
Źródło par fotonów – kontrola modów poprzecznych

Zachowanie pędu

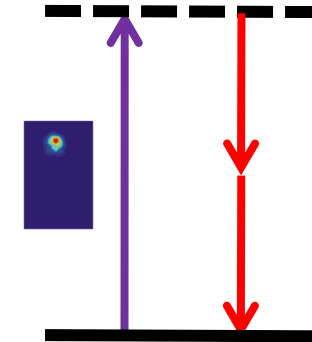
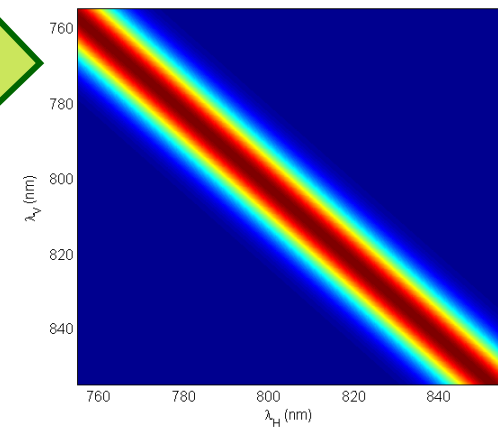
$$00 \rightarrow kl + mn$$

Pompa jednomodowa

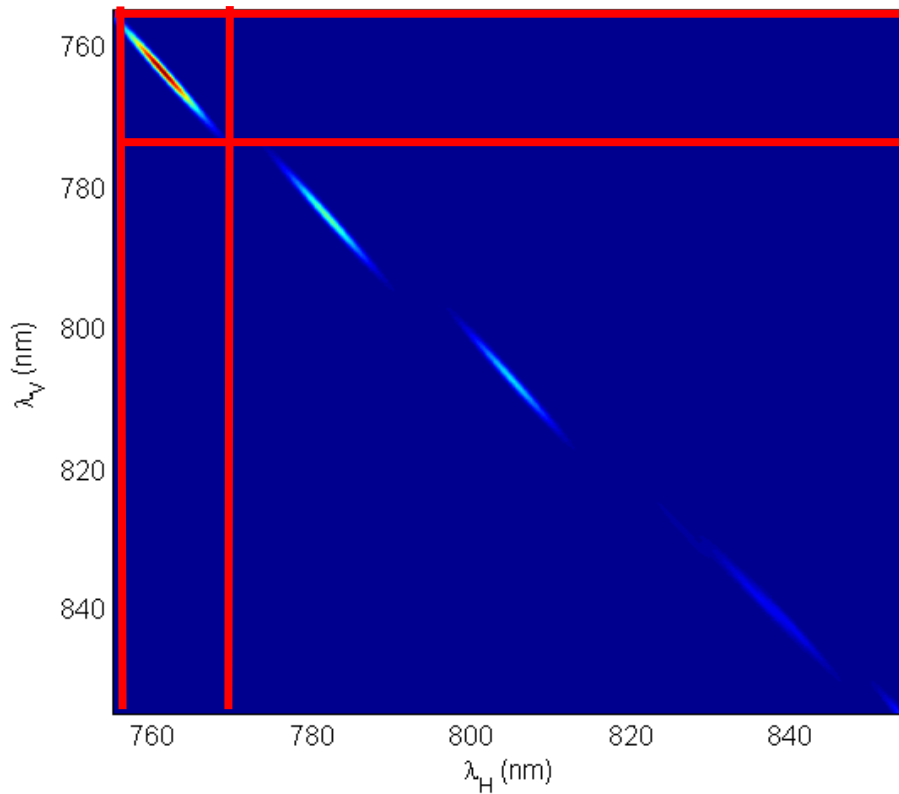

Zachowanie energii

$$\hbar\omega_p = \hbar\omega_s + \hbar\omega_i$$

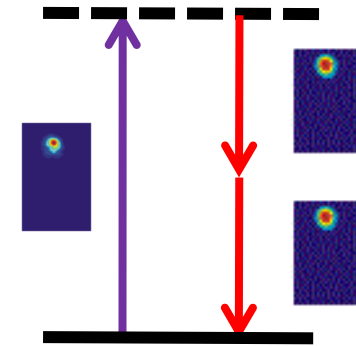

Widmo fotonów fluorescencji parametrycznej

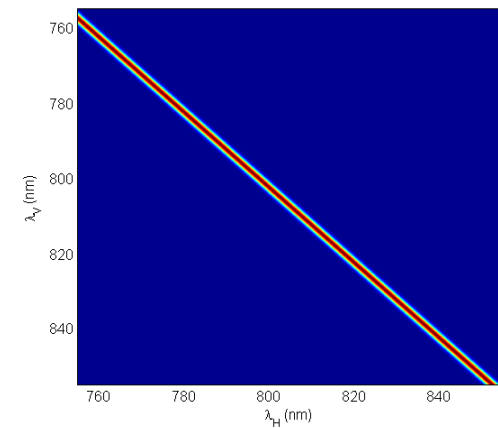

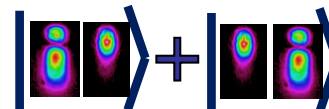
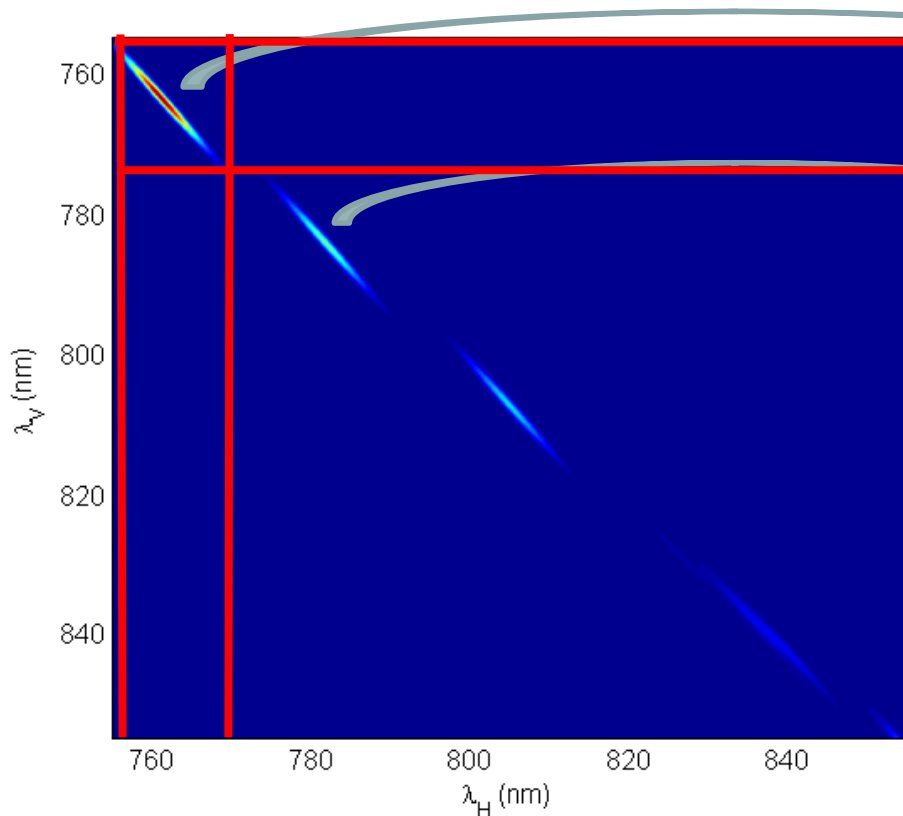
$$00 \rightarrow 00 + 00_2$$

Separacja pasm widmowych – łatwo uzyskać stan czysty widmowo i przestrzennie

Pompa wąskopasmowa

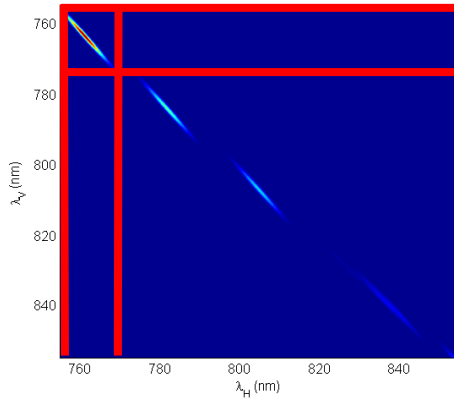

Stan splątany w modach
(pędach) poprzecznych

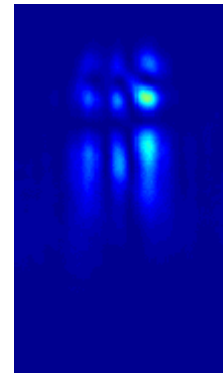
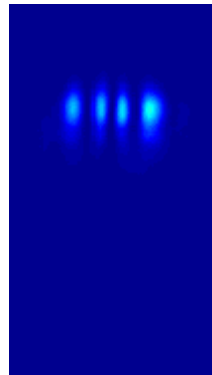
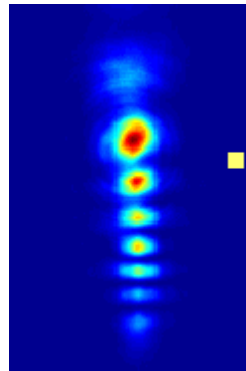
$$00 \rightarrow 00 + 00$$

Separacja pasm widmowych – łatwo uzyskać stan
czysty widmowo i przestrzennie

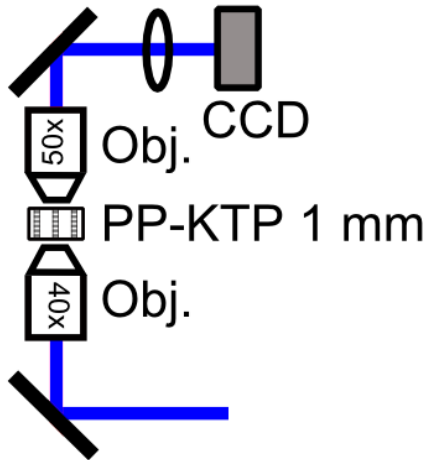

Potrzebujemy

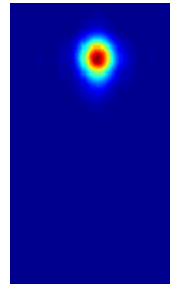
- Falowodu PP-KTP
- Wąskopasmowej (<2 nm) pompy 400 nm
- Filtrowania widmowego fotonów fluorescencji parametrycznej (~ 10 nm FWHM)
- **Pompy w modzie podstawowym!**

Selektywne przestrzennie sprzężanie pompy

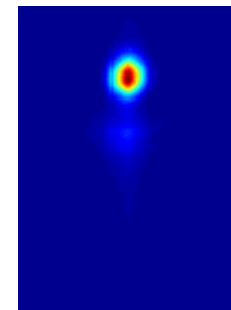
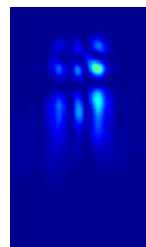
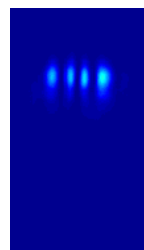
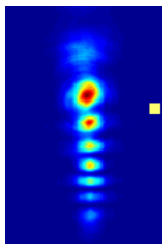

Rozmiar modu podstawowego – ok. 700 nm

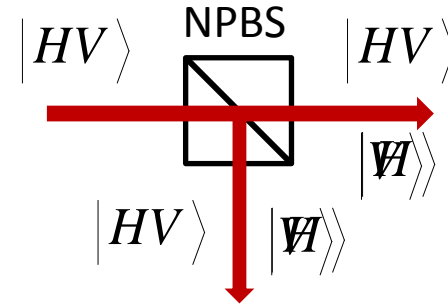
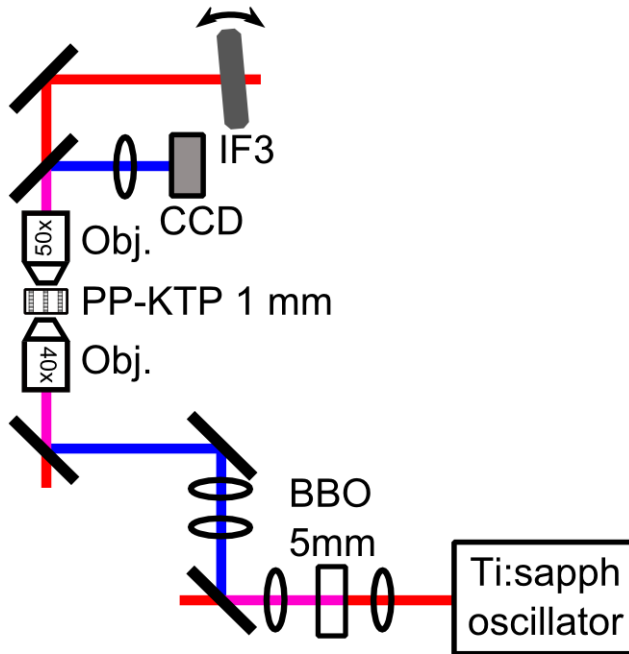

<http://www.thorlabs.de>

The MAX374 launch system features our high resolution differential adjusters, which are ideal for optimizing the coupling of a free space laser into a single mode fiber, even in the visible spectrum where the mode field diameter of the fibers are as small as $3\ \mu\text{m}$. The quick-release fiber holder provides six mounting surfaces

Test – zrobmy splątanie:

Stan splątany w polaryzacjach
(postselekcjonowany)

$$\frac{1}{\sqrt{2}} (|HV\rangle + |VH\rangle)$$

Shih, Alley PRL 61, 2921 (1988)

Korelacje w polaryzacjach pomiędzy fotonami pary – zarówno w bazie HV, jak i dla polaryzacji ukośnych (AD):

$$\frac{1}{\sqrt{2}} (|HV\rangle + |VH\rangle) = \frac{1}{\sqrt{2}} (|DD\rangle - |AA\rangle)$$

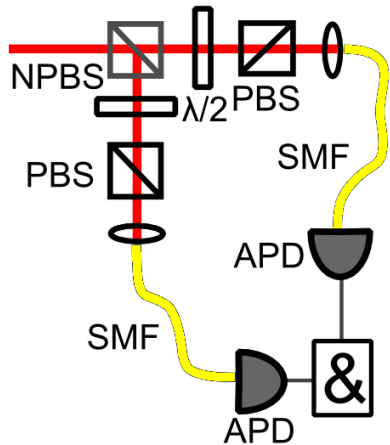
Warunek: fotony pary są nierozróżnialne (przestrzennie, widmowo, czasowo...)

Źródło par fotonów w stanach czystych przestrzennie

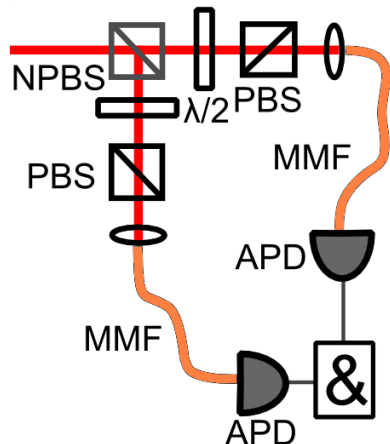
Włókna jednomodowe – z filtrowaniem przestrzennym:

$$V = \frac{I_{max} - I_{min}}{I_{max} + I_{min}}$$

Baza	Widzialność
HV	86±1%
AD	84±1%

Światłowody wielomodowe – brak filtrowania przestrzennego:

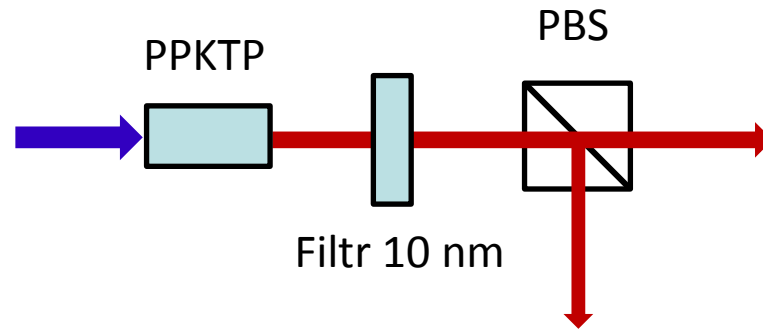

Baza	Widzialność
HV	80±1%
AD	77±1%

**Powyżej progu splątania,
łamanie nierówności Bella – bez
filtrowania przestrzennego!**

Wysokowydajne źródło par fotonów

Moc pompy	200 μW
Wydajność sprzęgania pompy do falowodu	25-45%
Pojedyncze zliczenia	$1,2 \cdot 10^5 \text{ s}^{-1}$
Koincydencje	$1,5 \cdot 10^4 \text{ s}^{-1}$
Koincydencje/pojedyncze (przy 19% wydajności detekcji)	12%
Koincydencje/pojedyncze (tuż za falowodem)	>60%
Wydajność sprzęgania do włókna jednomodowego	>57%

- Pomiar dopasowania fazowego w falowodach PP-KTP
- Kontrola modów przestrzennych fotonów fluorescencji parametrycznej
- Splątanie bez filtrowania przestrzennego
- Wydajna generacja par fotonów.

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Photonic implementations of quantum-enhanced technologies
Projekt realizowany w ramach programu TEAM Fundacji na rzecz Nauki Polskiej,
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach
Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

INNOVATIVE ECONOMY
NATIONAL COHESION STRATEGY

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Ultrafast Phenomena Lab

